

Internt ekspertmøde om retssikkerheden på det sociale område torsdag den 18. januar 2007

Kort præsentation af de enkelte oplægsholdere samt angivelse af forventede emner for de enkelte oplæg.

Professor, dr. jur. Kirsten Ketscher, Københavns Universitet

Forskningsområder: Social sikring og sociale rettigheder i Danmark og EU. Forsker endvidere i menneskerettigheder, med særligt sigte på sociale rettigheder, kvinders rettigheder og børns rettigheder.

Forventede emner for oplægget:

Rettighedssikring gennem retssikkerhedsloven.

Borgervenlig contra myndighedsvenlig lovgivnings- og fortolkningsstil.

Retssikkerhedsloven ud af forvaltningslovens og forvaltningsrettens skygge. Er retssikkerhed et mønret retligt koncept? Den juridiske tradition som Folketingets usynlige medspiller i lovgivning og fortolkning.

Den traditionelle opdeling af rettigheder i formelle og materielle rettigheder. Kommunernes incitament til at overholde borgerrettighederne i retssikkerhedslovens kap. 2 (hurtighedsprincippet, dialogprincippet og helhedsprincippet).

Kommunernes mulighed for at kontraanke afgørelser, hvor borgeren har fået medhold, jf. retssikkerhedslovens § 63. Ligestilling af skatteborger og socialborger.

Lektor i socialret Simon Thorbek, Den Sociale Højskole i København

Simon Thorbek har særlig ekspertise vedrørende bl.a. udsatte børnefamilier og tværfagligt samarbejde omkring børn, unge og familier.

Forventede emner for oplægget:

- Kommunernes inddragelse af kommunaløkonomiske hensyn i de konkrete afgørelser er et stort problem.
- Lovgivningen om sagsbehandling er så kompliceret og spredt, at sagsbehandlerne ikke kan finde rundt i den.
- De svageste kan ikke bruge de formelle retssikkerhedsregler til noget.
- Den sociale lovgivnings forsøg på konkret at beskrive helhedssynet (f. eks. ressourceprofil, matchgrupper, funktionsevnetoden, undersøgelsen i børnesager) undergraver det individuelle konkrete skøn i den enkelte sag.

Landsformand, socialdirektør Ole Pass, Foreningen for socialchefer i Danmark

Foreningens medlemmer er chefer indenfor det kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedsmæssige område i Danmark. Ole Pass er socialdirektør i Rødovre Kommune.

Forventede emner for oplægget:

Hvorledes tager Kommunerne og Socialchefforeningen retssikkerhedsspørgsmålet alvorligt og arbejder med problemstillingerne, herunder:

- Komplicerede og ofte uforståelige/uforklarlige retsregler
- Manglende tid til at implementere ny lovgivning
- Dårlig timing i forbindelse med at iværksætte nye lovinitiativer
- Overdreven procesregulering
- Pressens indflydelse
- Opdelingen i myndigheds- og leverandøropgaver
- Sammenhængen til sundhedsområdet
- Problemstillinger i tilknytning til offentligt/privat samarbejde
- Socialområdets retssikkerhedsmæssige status i forhold til beslægtede områder.

Formand for Landsforeningen af Polio-, Trafik-, og Ulykkeskadede, PTU, fhv. landsdommer Holger Kallehauge (udpeget af DSI, De Samvirkende Invalideorganisationer)

DSI er paraplyorganisation for de danske handicaporganisationer. De 32 organisationer i DSI har tilsammen over 320.000 medlemmer og dækker alle typer handicap.

Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkeskadede, PTU, arbejder for at forbedre vilkårene for mennesker, der er handicappede som følge af polio eller en ulykke. Det vil sige polioramte, whiplashramte og rygmarskadede samt deres pårørende.

Forventede emner for oplægget:

- Hvorfor er retskulturen så meget ringere i kommunerne end i statsadministrationen? Hvorfor prioriteres retssikkerheden ikke af borgmestre og kommunaldirektører?
- Hvordan kan man gøre den bedre? Midler: Borgerrådsgiverordning og evt. tillige en intern legalitetskontrol.
- En tænketank vedr. retssikkerhed på det sociale område.

Styrelseschef, cand. jur. Karen Sejersdal Christensen, Den Sociale Ankestyrelse

Ankestyrelsens hovedopgaver er:

- at træffe afgørelse i klagesager, som øverste administrative klageinstans, på sagsområder, der spænder bredt over den sociale og beskæftigelsesmæssige lovgivning.
- at sikre borgernes retssikkerhed ved at koordinere praksis på landsplan, det vil sige, at en sag under de samme betingelser får det samme resultat – uanset hvor i landet borgeren bor.
- at tilvejebringe viden om den socialpolitiske udvikling bl.a. gennem analyse og statistik.

Forventede emner for oplægget:

Borgerens møde med klagesystemet. Klagesystemets muligheder for at ændre afgørelser og rette op på sagsbehandlingsfejl. Ankestyrelsens principielle afgørelser er bindende for kommunerne - fungerer det? Praksisundersøgelser som led i Ankestyrelsens pligt til på landsplan at koordinere, at afgørelser efter de sociale og beskæftigelsesmæssige love træffes i overensstemmelse med lovgivningen.

Leder af kontrolafdelingen, Høje Taastrup Kommune, Ole Seidling (udpeget af KL)

Kontrolafdelingen er en administrativ enhed, som siden 1998 har beskæftiget sig med diverse kontrolopgaver indenfor det område, der populært kaldes for ”kommuneshopping”, og som omfatter sager om uberettiget modtagelse af sociale ydelser, sort arbejde og meget andet.

Forventede emner for oplægget:

Indsatsen mod bedrageri m.v. på det sociale område, herunder problemets omfang og hvilken indsats der gøres i dag, herunder:

- En beskrivelse af erfaringer som grundlag for et postulat om, at problemets omfang er stort og i væsentligt omfang gennemorganiseret overfor en uorganiseret og utilstrækkelig myndighedsindsats
- Vedrørende indsatsen på området et postulat om, at der gøres for lidt, og at indsatsen er ukoordineret. Der mangler udmeldinger om mål og metoder, vejledninger og relevante uddannelser på området og ressourcer generelt. Der er masser af fremragende lovgivning på området, men en utilstrækkelig og uorganiseret myndighedsudøvelse.

Kontorchef Karen Elmegaard, Kontoret for tilsyn, kvalitet og service i enkeltsager, Københavns Kommune (udpeget af KL)

Kontoret har bl.a. ansvaret for kvalitetsudviklingen af sagsbehandling, herunder behandlingen af borgmesterklagersager og alle sociale sager som indbringes for Borgerrådsgiveren. Det giver kontoret en mulighed for at have indsigt i generelle tendenser og problemstillinger i klagetemaerne i de sociale sager.

Forventede emner for oplægget:

Karen Elmegaard forventes ikke at komme med et indledende oplæg (hun og Ole Seidling ”deler” en oplægsholderplads), men vil komme med en ganske kort præsentation af kontorets erfaring med klager og henvendelser, forvaltningens målgruppe og overvejelser vedrørende den nuværende retssikkerhedstænkning i den sammenhæng. Karen Elmegaard vil i øvrigt stå til rådighed for spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne.

Centerleder Alice Brun, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH)

DUKH er en selvejende institution under Socialministeriet. Konsulentordningens overordnede mål er at bidrage til at styrke retssikkerheden for handicappede ved at yde rådgivning og vejledning i enkeltsager og generelt bidrage med oplysninger om udviklingen på handicapområdet.

Forventede emner for oplægget:

Baseret på erfaringer fra DUKHs praksis:

- hvilke problemstillinger henvender borgerne sig med til DUKH, fordi de oplever ikke at få den fornødne hjælp og rådgivning i kommunerne
- hvilke retssikkerhedsmæssige og sagsbehandlingsmæssige problemer, ser DUKH afledt heraf, i kommunernes forvaltning af lovgivningen.